

Brüsszel, 2020. december 17.
(OR. en)

14168/20

ENV 821
FIN 972
AGRI 483
PESTICIDE 51
PHYTOSAN 34

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi: a Tanács Főtitkársága

Dátum: 2020. december 17.

Címzett: a delegációk

Előző dok. sz.: 13677/2020 + ADD1 REV1

Tárgy: Az Európai Számvevőszék „A vadon élő beporzók védelme az Unióban:
nem hozott gyümölcsöt a Bizottság kezdeményezése” című, 15/2020. sz.
különjelentése
– A Tanács következtetései

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a fenti témáról szóló tanácsi következtetéseket, melyeket a Tanács a 2020. december 17-i, 3782. ülésén jóváhagyott.

Az Európai Számvevőszék „A vadon élő beporzók védelme az Unióban: nem hozott gyümölcsöt a Bizottság kezdeményezése” című, 15/2020. sz. különjelentése

– A Tanács következtetései –

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

EMLÉKEZTETVE:

- a Számvevőszék által a mentesítési eljárás keretében készített különjelentések vizsgálatának javításáról szóló tanácsi következtetésekre¹;
- az Európai Bizottság által a beporzók védelme céljából eddig hozott intézkedésekre, különösen a beporzókról szóló uniós kezdeményezésre², amely stratégiai célokat és konkrét intézkedéseket határoz meg az uniós beporzóállományok hanyatlásának megfékezése céljából;
- a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiáról szóló tanácsi következtetésekre³ és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiáról⁴ szóló tanácsi következtetésekre; HANGSÚLYOZVA e stratégiák fontosságát a beporzók védelme szempontjából;

1. ÜDVÖZLI az Európai Számvevőszék (a továbbiakban: a Számvevőszék) „A vadon élő beporzók védelme az Unióban: nem hozott gyümölcsöt a Bizottság kezdeményezése” című, 15/2020. sz. különjelentését; és EGYETÉRT a különjelentésben foglalt azon megállapítással, amely szerint meg kell erősíteni a beporzóknak az Unióban való védelmét szolgáló keretet és szakpolitikákat;

¹ 7515/00 + COR 1.

² 9744/18 – COM(2018) 395.

³ 12210/20.

⁴ 12099/20.

2. KIEMELI a beporzók létfontosságú szerepét az egészséges ökoszisztémák és az élelmezésbiztonság szempontjából, valamint annak szükségességét, hogy visszafordítsuk populációik hanyatlását; a vadon élő beporzók állományainak hanyatlásával kapcsolatos, a lakosság körében egyre erősödő aggályokra is tekintettel EGYETÉRT a Számvevőszék azon megállapításával, amely szerint sürgősen cselekednünk kell a megfigyelt tendenciák oly módon történő visszafordítása érdekében, hogy a jelenség kiváltó okait kezeljük, amelyeket a biológiai sokféleséggel és az ökoszisztéma-szolgáltatásokkal foglalkozó kormányközi tudománypolitikai platform a beporzókra, a beporzásra és az élelmiszer-termelésre vonatkozó értékelő jelentésében (a továbbiakban: a beporzókról szóló IPBES-jelentés) azonosított;
3. HANGSÚLYOZZA, hogy erőteljes együttműködésre és az erőforrások megfelelő felhasználására lesz szükség ahhoz, hogy biztosítani tudjuk a koherenciát a vadon élő beporzók védelmére hatást gyakorló különféle szakpolitikai intézkedések és eszközök között, ideértve például az európai zöld megállapodást és az annak keretébe illeszkedő, a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégiát és „a termelőtől a fogyasztóig” stratégiát, a növényvédő szerekre vonatkozó jogszabályokat és a közös agrárpolitikát (KAP);
4. TÁMOGATJA a Számvevőszék azon javaslatát, amely szerint célzott támogatási eszközökkel, például a LIFE eszközzel kell elősegíteni a vadon élő beporzók védelmét és élőhelyeik javítását mind a Natura 2000 területeken, mind azokon kívül; valamint MEGERŐSÍTI, hogy a biológiai sokféleség megismeréséhez, méréséhez és visszaszorulásának megállításához, valamint az ökoszisztémák jó állapotban tartásához, illetve helyreállításához jelentős köz- és magánberuházásokra van szükség nemzeti és európai szinten egyaránt;

A vadon élő beporzókra irányuló egyedi intézkedések szükségességének értékelése

5. ÜDVÖZLI a Számvevőszék azon ajánlását, amely szerint fel kell mérni, hogy a beporzóállományok hanyatlását okozó tényezők kezelése céljából szükség van e olyan további intézkedésekre, amelyek nem képezik részét a beporzókról szóló jelenlegi uniós kezdeményezésnek; e tekintetben ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság 2020 végéig el kívánja indítani a beporzókról szóló uniós kezdeményezés felülvizsgálatát, majd pedig annak alapján a beporzókkal kapcsolatos további intézkedéseket kíván fontolóra venni 2021-ben;

6. TUDATÁBAN VAN ANNAK, hogy uniós szintű irányítási és nyomonkövetési keretre van szükség annak érdekében, hogy hatékonyan nyomon lehessen követni és értékelni lehessen a beporzók állapotát és tendenciáit, a beporzók pusztulásáért felelős főbb tényezők és a releváns uniós szakpolitikák hatását, valamint az élőhelyvédelmi irányelvben előírt védelmi és helyreállítási intézkedéseknek a beporzó fajokra gyakorolt hatását; ezzel összefüggésben FELSZÓLÍTJA a Bizottságot, hogy a tagállamokkal együttműködve a lehető leghamarabb hozza létre ezt a keretet, és dolgozzon ki részletes célkitűzéseket és mutatókat a 2030-ig tartó időszakra szóló uniós biodiverzitási stratégia „A beporzók állományainak hanyatlása megfordul” című fő kötelezettségvállalására vonatkozóan;
7. KIEMELI, hogy fokozott – többek között uniós szintű – kutatással orvosolni kell a beporzók jelenlegi állapotára, élőhelyeikre, valamint a pusztulásukat okozó tényezőkre vonatkozó ismereteink hiányosságait annak érdekében, hogy megfelelő intézkedéseket lehessen kidolgozni e kérdések kezelésére; ezzel összefüggésben NYUGTÁZZA a beporzókról szóló IPBES-jelentést; KIEMELI, hogy az Unióban élő, veszélyeztetett beporzó fajok vonatkozásában frissíteni kell az európai vörös listát;

A vadon élő beporzók védelmét szolgáló fellépések jobb integrálása a biodiverzitás megőrzésére és a mezőgazdaságra irányuló uniós szakpolitikai eszközökbe

8. EGYETÉRT a Számvevőszék azon ajánlásával, mely szerint a vadon élő beporzók védelmét szolgáló fellépéseket jobban integrálni kell a Natura 2000 területek kezelésére szolgáló stratégiai tervezési eszközökbe; arra ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy többéves prioritizált intézkedési terveikben (PAF) állapítsanak meg a beporzókra és élőhelyeikre vonatkozó intézkedéseket; MEGYJEGYZI, hogy ezen intézkedések értékelése során figyelembe kell venni az egyes területek biológiai és földrajzi sajátosságait, valamint a fajok és élőhelyek védelmére vonatkozó egyéb célkitűzéseket is; továbbá ÖSZTÖNZI a tagállamokat, hogy biodiverzitási stratégiáikban és cselekvési terveikben határozzanak meg a beporzókra vonatkozó intézkedéseket;

9. ÜDVÖZLI, hogy a Bizottság a 2020 utáni KAP végrehajtása során fel kívánja használni a beporzókra szóló uniós kezdeményezés felülvizsgálatának eredményeit;
10. MEGJEGYZI, hogy a 2020 utáni KAP-ra vonatkozó javaslatok a vonatkozó beavatkozásokról feltételeesség, ökoszisztémák és agrár-környezetvédelmi-éghajlati intézkedések révén gondoskodnak, mely utóbbiak várhatóan kedvező hatással lesznek a vadon élő beporzókra; FELSZÓLÍTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy biztosítsák a beporzókra kedvező hatással lévő intézkedések beépítését a KAP stratégiai tervekbe;

A vadon élő beporzók védelmének javítása a növényvédő szerek kockázatértékelésének folyamatában

11. EGYETÉRT a Számvevőszékkal abban, hogy a növényvédő szerek kockázatértékelésének folyamatában és a növényvédő szerek használata során fokozni kell a vadon élő beporzók védelmét; ÜDVÖZLI a Bizottság szándékát, mely szerint a jelenleginél jobb harmonizált kockázati mutatókat fog kidolgozni, amelyek egyértelműbben jelzik majd a növényvédőszer-használatnak az emberi és állati egészségre, illetve a környezetre gyakorolt hatásait és a vonatkozó kockázatokat;
12. TÁMOGATJA a Számvevőszék azon ajánlását, mely szerint munkatervet kell készíteni a tudományosan megalapozott vizsgálati módszerek kidolgozását, valamint a vadon élő beporzókra vonatkozó konkrét védelmi célok meghatározását illetően; FELSZÓLÍTJA a tagállamokat, hogy továbbra is támogassák a vadon élő beporzókra összpontosító, a növényvédő szerekre vonatkozó vizsgálati módszerek kidolgozását, többek között nemzetközi szinten is (pl. OECD, FAO); MEGÁLLAPÍTJA, hogy a jelenlegi módszerek főként a tenyésztett házi- és poszméhekre összpontosítanak; továbbá HANGSÚLYOZZA, hogy e tekintetben jobban figyelembe kell venni a vadon élő méhfajokat és az egyéb beporzókat;

13. FELSZÓLÍTTJA az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságot (EFSA) és a Bizottságot, hogy a méhekről szóló iránymutatási dokumentum folyamatban lévő felülvizsgálata során foglalkozzon a vadméhekre vonatkozó konkrét védelmi célokkal, a projekt által érintett egyéb vadon élő beporzókat illetően pedig dolgozza ki a növényvédő szerek környezeti kockázatértékeléséhez a konkrét védelmi célok meghatározására vonatkozó módszert; továbbá FELSZÓLÍTTJA a Bizottságot és a tagállamokat, hogy a növényvédő szerek értékeléséhez és engedélyezéséhez használt egységes alapelveket egészítsék ki a vadon élő beporzókra vonatkozó védelmi célokkal, valamint hogy a vadon élő beporzókra vonatkozó védelmi célokat építsék be a biocid termékek értékelési eljárásaiba; ezzel összefüggésben EGYETÉRT a Számvevőszék arra vonatkozó ajánlásával, hogy az EFSA vizsgálja felül a növényvédő szerek méhekre vonatkozó kockázatértékeléséről szóló, 2013. évi útmutatót⁵; HANGSÚLYOZZA, hogy a 2013. évi útmutató jelenleg is tartó felülvizsgálata során fenn kell tartani a tenyésztett és a vadméhek magas szintű védelmét;
14. EGYETÉRT a Számvevőszékkel abban, hogy a szükséghelyzeti engedélyeket minden esetben megfelelően indokolni kell, bemutatva az adott engedély szükségességét, valamint az alternatív megoldások érdekében végzett tevékenységekre vonatkozó konkrét információkat;
15. FELSZÓLÍTTJA a tagállamokat és a Bizottságot, hogy nyújtsanak további támogatást az integrált növényvédelem elterjedéséhez, előnyben részesítve a nem vegyi kártevő-szabályozási módszereket és technikákat a növényvédőszer-használattal szemben, a növényvédő szerek közül pedig az alacsony kockázatú, a vadon élő beporzókra kevésbé káros növényvédő szereket; KIEMELI, hogy e tekintetben a kutatást is támogatni kell; továbbá RÁMUTAT arra, hogy az ilyen megoldások rendelkezésre állása fontos az európai mezőgazdasági termelők számára, és a mezőgazdaság és a környezet érdekében ösztönözni kell megfelelő felhasználásukat.

⁵ https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/3295?utm_source=rss&utm_medium=rss.